

platnost manželství jest však vyšetřiti zavinění a neplatnost manželství z úřadu, svolení druhé strany nemá proto významu. Ostatně vyplývá z obsahu notářského spisu, že závazek manželky v odstavci VI. není v souvislosti s majetkovým vypořádáním v notářském spisu. O d v o - l a c i s o u d napadený rozsudek potvrdil, poukávav po právní stránce na důvody prvního soudu, k nimž d o d a l: O svatební smlouvě nelze tu mluvit proto, že manželství bylo prohlášeno neplatným, důsledkem čehož nebylo tu nikdy platného manželství. Kromě toho bylo stanoveno v odstavci X. notářského spisu, že notářský spis nabývá účinnosti teprve nabytím pravomoci rozhodnutí soudu o neplatnosti manželství. Námitka žalovaného, že ustanovení v odstavci VI. notářského spisu odporuje dobrým mravům, nedopadá, ježto řízení o neplatnost manželství jest řízením z úřadu, jež jest odňato vlivu stran a v němž jest zavinění a neplatnost manželství zkoumati z úřadu. Notářský spis ze dne 1. června 1926 není ani smlouvou o výživném, nýbrž upravuje majetkoprávní poměry vzhledem k budoucímu prohlášení manželství neplatným a jest zároveň úmluvou o odškodnění žalobkyně za její námahu a práce v manželství.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Již odvolací soud v napadeném rozsudku a první soud v důvodech svého rozsudku, na něž odvolací soud odkazuje, výstižně vysvětlily, že není tu vytýkané neplatnosti závazku žalovaného v notářském spise ze dne 1. června 1926 převzatého, poněvadž plnění, o která tu jde, podle úmluvy stran měla dostati žalobkyně od žalovaného jakožto výsledek rozdělení jmění z důvodu prohlášení manželství za neplatné a jako odškodné za námahu a práce konané za trvání manželství, nikoliv tedy za to, že nebude uplatňovati žádné viny žalovaného na neplatnosti manželství. Odstavec šestý notářského spisu jest bezvýznamný a nečiní notářský spis neplatným podle § 879 obč. zák., poněvadž nestanoví závislost plnění žalovaného na chování se žalobkyně ve sporu o neplatnost manželství, i poněvadž otázka viny na neplatnosti manželství jest soudem zkoumána z úřadu a nezávisí při tomto řízení na vlivu stran. Rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 10.241, na které dovolatel se odvolává, na tento případ se nehodí, poněvadž skutkový podklad jeho jest odlišný. Rovněž správně odůvodněno bylo nižšími soudy, že uvedený notářský spis není svatební smlouvou, poněvadž obsahuje uspořádání poměrů manželů nikoli pro manželské soužití, nýbrž jen pro případ prohlášení manželství za neplatné, a že proto neplatí o něm ustanovení § 1265 obč. zák.

Čís. 12523.

Služební poměry železničních zaměstnanců.

Propočítání služební doby staničního mistra, jenž byl podle šestého odstavce nařízení ministerstva železnic ze dne 18. června 1921, čís. 35.081

a prvního odstavce výnosu téhož ministerstva ze dne 23. srpna 1921 čís. 47.603 převeden při všeobecné úpravě do úřednického stavu III. a) se zpětnou účinností k 1. červenci 1920.

Rozhodným pro propočítání jest, jak se utvářil jeho služební poměr v době od vstupu do železniční služby až do přeřazení do úřednického stavu III. a). Byl-li původně stabilisován jako služebník (zřízenec) a teprve 1. července 1920 byl individuálně jmenován staničním mistrem v kategorii podúřednické, jest mu (podle třetího odstavce výkladu k § 2 bodu 2 výnosu ministerstva železnic ze dne 24. září 1921, čís. 53.924) dobu služebnickou propočísti zvláště, nikoliv v úřednickém stavu III. a), bez ohledu na to, jakou službu v této kategorii služebnické skutečně vykonával.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1933, Rv I 2199/31.)

Žalobce nastoupil železniční službu jako písař u staničního úřadu v H. dne 1. listopadu 1907. Dne 1. ledna 1908 byl jmenován výpomocným a dne 1. července 1908 definitivním staničním dozorcem a dne 1. července 1920 byl jmenován staničním mistrem. Žalobu, jíž se domáhal na československém eráru zaplacení 36.758 Kč 80 h odůvodňoval žalobce v podstatě tím, že byla při jeho jmenování úředníkem stavu III. nesprávně propočítána jeho služební doba, a to tak, že až do 1. ledna 1915 byla propočítána podle schematu služebnického a dále podle schematu úřednického, při čemž mu byla vojenská presenční služba jakož i válečná pololetí propočítána jako léta služebnická, ač prý mu měla býti celá služební doba a i jeho vojenská služba presenční jakož i válečná pololetí býti propočítána podle schematu úřednického. Tímto prý chybným propočítáním byl žalobce zkrácen ve svých služebních požitcích celkem ve výši zažalované částky. O b a n í ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z t ě c h t o d ů v o d ů: Žalobce byl až do 1. července 1920 staničním dozorcem, od 1. července 1920 staničním mistrem. I kdyby byl skutečně před svým jmenováním konal službu staničního mistra, nemohl by se domáhati započítání doby, v níž byl písařem, pokud se týče staničním dozorcem, do služby úřednické. Ustanovení ve výkladu k § 2 výnosu čís. 53924/21 praví výslovně, že, byl-li staniční dozorce později jmenován staničním mistrem, ježto konal trvale službu dopravní a komerční, jde o individuální jmenování a jest propočísti dobu, kterou ztrávil jako staniční dozorce, odděleně podle platového schematu služebnického a podúřednického a dobu, kterou ztrávil jako staniční mistr, podle platového schematu III a). V tomto ustanovení jest výslovně označeno jmenování žalobce staničním mistrem jako jmenování individuální a vytčen je způsob propočítání jeho služby jako staničního dozorce a staničního mistra. Žalobce dovolává se přestupu na základě všeobecné úpravy, z čehož se snaží dovoditi propočítání celé své služby ve stavu III a) po rozumu § 2 odst. (1) výnosu čís. 53924/21. Než nehledíc ani k výkladu k § 2 poslední odstavce nelze z norem, jichž se dovolal v řízení v první stolici, vyčísti, že

došlo cestou všeobecné úpravy ke jmenování staničních mistrů ze staničních dozorců. Podle výnosu ze dne 9. srpna 1919 č. j. 22444 jsou zařazováni staniční mistři do statů III., podle výnosu ze dne 18. června 1921 čis. 35081 a 23. srpna 1921 čis. 47063 staniční mistři za určitých podmínek do statů III a). Na výnosy 50155/19, 11904 pres. 2-23, které nebyly v první stolici předloženy a jejich obsah soudu znám není, nelze vzít jako novotu podle § 482 c. ř. s. nepřipustnou zřetel. Ustanovení výnosu čis. 35081/21 a 47603/21 pro propočítání služební doby staničního dozorce, tedy služby služebnické a podúřednické jako služby úřednické nic nedokazuje. První soud dospěl k správnému úsudku, že žalobci služba v kategorii služebnické a podúřednické a služba ve statě III a) propočítána byla podle zásad v § 3 čis. 1 a podle posledního odstavce výkladu k § 2 výnosu čis. 53924/21 správně. Pokud žalující strana poukazuje k výkladu ve druhém odstavci § 2 cit. výnosu, přehlíží hned následující odstavec, který přesně rozlišuje individuální jmenování ze služebníka na podúředníka, kdežto odst. (2) předpokládá již zařazení podúředníků do úřednického statě, kdež pak jest užití zásady v § 3 odst. (1) uvedené. S tím je v souhlase i poslední odstavec výkladu k § 2, výše citovaný. Jinak jest podotknouti, že doba, kterou žalobce ztrávil jako staniční dozorce byla mu započtena jako služba staničního mistra ve statě III a) již od roku 1915, ač se tak podle toho, co bylo výše řečeno, mělo státi až od 1. července 1920, kdy byl žalobce jmenován staničním mistrem. Žalobce poukazuje ohledně výkladu posledního odstavce k § 2 cit. výnosu na rozpor se zákonem čis. 222/1920. Než v té příčině jest ho odkázati na důvody plenárního rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 1930 Pres. 522/30 čis. 10360 sb. n. s., v němž jest vysloveno, že výnos min. železnic ze dne 4. září 1921 čis. 53924, pokud jím bylo nařízeno 1. v § 2 pod čis. 2 a ve výkladu jeho k § 2 čis. 2, že při přestupu všeobecném jest propočísti služební dobu v nižším statě ztrávenou podle lhůt platných pro nový status jen za předpokladu, že zaměstnanci, o něž jde, byli ihned od počátku své služební doby v příslušné kategorii zařadění, 2. v § 3 pod čis. 2 v odstavci druhém, větě druhé, že — doba ztrávená v kategorii podúřednické nebo služebnické — jejíž dovršení bylo příslušným nařízením stanoveno jako podmínka pro zařadění do kategorie úřednické — má se propočítati podle postupných lhůt podúřednických po případě služebnických s použitím zásad vyslovených v § 4 výnosu — není v rozporu s duchem zákona ze dne 9. dubna 1920 čis. 222 sb. z. a n. Z toho plyne, že nemohou býti v rozporu s duchem zákona ani s výše uvedenými ustanoveními obdobná ustanovení ve výkladech k § 2 jmenovitě jeho třetí a poslední odstavec.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel opíral žalobní nárok o nesprávné propočítání celkové služební doby a dovozoval, že jest v rozporu se zákonem ze dne 9. dubna 1920 čis. 222 sb. z. a n. a vládním nařízením čis. 666/1920 sb. z. a n.,

poněvadž mu měly býti podle úřednického schematu propočítány nejen celá jeho služební doba, ale i služba vojenská a presenční. Propočítání celkové služební doby u železničních zaměstnanců bylo § 3 zákona ze dne 9. dubna 1920 č. 222 sb. z. a n. vyhraženo zvláštnímu nařízení, jež bylo provedeno výnosem ministerstva železnic ze dne 24. září 1921 č. 53924. Nejvyšší soud již ve svém plenárním rozhodnutí ze dne 27. listopadu 1930 (ve sb. n. s. 10.360) dolíčil, proč se tak stalo a zevrubně odůvodnil, že výnos ministerstva železnic čis. 53.924/1921, pokud jde o ustanovení § 2 pod čís. 2 a o jeho výklad, jsoucí integrující součástí výnosu, a dále o ustanovení § 3 bod čís. 2 v odstavci druhém, se nepřiči duchu zákona čis. 222/1920 sb. z. a n., t. j. zásadám, na nichž tento zákon jest vybudován, třebas se dotčená ustanovení výnosu čis. 53.924 uchylují od předpisu § 2 čís. 2 a § 3 čís. 2 vládního nařízení čis. 666/1920 sb. z. a n., a stačí tu odkázati k důvodům tohoto plenárního rozhodnutí. Pro propočítání celkové služby žalobcovy jsou rozhodnými jen ustanovení výnosu čis. 53.924/21, který právě byl vydán ku provedení zákona čis. 222/1920 sb. z. a n. za účelem propočítání služební doby železničním zaměstnancům, na základě § 3 tohoto zákona. I když se vychází z předpokladu, na kterém žalobní nárok jest vybudován, že totiž žalobce byl zařazen do úřednického statu IIIa, na základě všeobecné úpravy podle odstavce 6 nař. min. železnic ze dne 18. června 1921 čis. 35.081 a odst. 1 výnosu téhož ministerstva ze dne 23. srpna 1921 čis. 47.603, není přes to jeho nárok opodstatněn, ježto při zkoumání jeho oprávněnosti jest závažným, jak se utvářel jeho služební poměr v době od vstupu do železniční služby až do přeřazení do úřednického statu IIIa. V tomto směru již v žalobě bylo tvrzeno a to v souhlase s osobním výkazem žalobcovým, že žalobce nastoupil železniční službu dne 3. listopadu 1907 jako písař (za denní mzdu), že 1. lednem 1908 byl ustanoven výpomocným staničním dozorcem a dnem 1. července 1908 byl jmenován (t. j. stabilisován) definitivním staničním dozorcem (srov. § 63 odst. 2 věta 2 služeb. řádu), že dne 1. července 1920 byl jmenován staničním mistrem a konečně, že úředním listem ředitelství čsl. státních drah v Praze ze dne 15. března 1921 čis. 14 byl podle svrchu již zmíněných výnosů převeden při všeobecné úpravě do úřednického statu IIIa, se zpětnou účinností k 1. červenci 1920. Z těchto skutečností však plyne závěr, že žalobce až do 1. července 1920 byl stabilisován v kategorii služebnické (později nazvané zřízenecké) a že dnem 1. července 1920 byl individuálně jmenován staničním mistrem v kategorii podúřednické, kdežto k přeřazení do úřednického statu IIIa, na základě všeobecného přestupu, došlo až v úředním listu ze dne 15. března 1921. Podle výkladu § 2 bodu 2 výnosu čis. 53.924 — který jak bylo ve vzpomenutém již plenárním rozhodnutí (sb. n. s. 10.360) dolíčeno, tvoří integrující součást tohoto výnosu — dopadá na propočtení celkové služby žalobcovy odstavec třetí výkladu k § 2 bodu 2, — ježto byl původně stabilisován jako služebník (zřízenec) a teprve 1. července 1920 byl individuálně jmenován staničním mistrem v kategorii podúřednické a nutno mu podle tohoto předpisu

dobu služebnickou propočísti zvláště, nikoli — jak se domáhá — v úřednickém statu IIIa. Nesejde na tom, jakou službu žalobce v této kategorii služebnické skutečně vykonával, ježto skutečný výkon služby — jež si žalobce přeje míti zjištěný, by měl pro něho význam jen tenkrát, kdyby nebyl býval ve služebnické kategorii stabilisován, nýbrž kdyby byl hned od počátku své služební doby bez stabilisace v kategorii služebnické konal fakticky služby kategorie podúřednické, což však u něho nebylo a proto nelze na něho použití ustanovení odstavce 2 výkladu k § 2 bodu 2 výnosu. Napadený rozsudek tudíž po právní stránce nepochybil, uznáv, že žalobce nemá právního nároku, by mu byla služební doba ztrávená před 1. lednem 1915 v železniční službě propočítána podle služebního platového schema úřednického statu IIIa.

Čís. 12524.

Ustanovení třetího odstavce čl. 2 smlouvy mezi republikou Československou a švýcarskou konfederací čís. 23/1929 sb. z. a n. stanoví jako podmínku vykonatelnosti rozsudku švýcarského soudu i proti tuzemci bydlícímu v Československu, který je způsobilý platiti, jen, aby byla žaloba navzájem podána v souvislosti se žalobou hlavní před soudem příslušným pro tuto žalobu. Nezáleží na tom, že obvodový soud, u něhož byla podána hlavní žaloba, nebyl příslušný pro žalobu navzájem, že ji odmítl a postoupil kantonálnímu soudu a že je předmět žaloby navzájem vyšší hodnoty než předmět žaloby hlavní.

Souvislostí je míněna souvislost podle práva švýcarského, a to podle §§ 179 a 180 švýcarského civilního soudního řádu. Jde o tuto souvislost, domáháno-li se hlavní žalobou zaplacení podle smlouvy, žalobou navzájem pak zrušení této smlouvy a zaplacení náhrady z důvodu neplatnosti smlouvy pro donucení a podvod.

K doručení podle čl. 116 d) švýcarského civilního řádu soudního, který stanoví, že obsílku pro společnosti veřejné a komanditní jest doručiti v jejich obchodních místnostech nebo závodech anebo jednomu ze společníků jednatelů, stačí, že bylo doručeno osobě, která je v obchodní místnosti ustanovena a je tam se svolením majitele činna pro závod nebo kancelář.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1933, Rv I 1510/32.)

Na základě rozsudku pro zmeškání vydaného kantonálním soudem v Neuchatelu navrhl Dr. D., advokát v Neuchatelu, povolení exekuce proti tuzemské veřejné společnosti. Soud první stolice exekuci povolil, proti čemuž vznesla povinná strana odpor. Hledíc k úmluvě o vykonatelnosti soudních rozhodnutí mezi republikou Československou a Švýcarskem ze dne 10. července 1927 čís. 23 sb. z. a n. z roku 1929 bylo přihlížeti k těmto důvodům odporu: 1. že soud, který vydal rozhodnutí, o jehož výkon běží, nelze uznati za příslušný pro stranu povinnou, 2. že strana povinná nebyla k jednání před soudem řádně a